

پژوهشگران می‌گویند کرونا امنیت سایبری را هم با تغییرات مواجه خواهد کرد

درس‌هایی از مقایسه‌پاندمی کووید-۱۹ با خطر جهانی سایبری

در نرم‌افزار به روش‌های کنترل‌نشده بی‌پروا هستند. در نتیجه شاهد هستیم که ویروس‌ها فراتر از اهداف موردنظر گسترش می‌یابند و باعث خسارت گسترده‌ای می‌شوند. به‌عنوان مثال سیستم‌بهداشت ملی اوکراین قربانی ناخواسته حمله کره‌شمالی به سیستم بانکی جهانی بوده است. با این حال، گزارش‌های رسانه‌ها تنها بخش کوچکی از این داستان را نقل می‌کنند. عملیات‌های سایبری دولتی برای شناسایی و حضور در شبکه‌های «دشمن» در هر ثانیه اتفاق افتاده و حالا یک ویژگی همیشگی و دائمی فضای مجازی و سایبری محسوب می‌شود. خط‌اشتباه محاسباتی بسیار زیاد بوده و به‌راحتی منجر به بروز تنش می‌شود.

اگرچه ممکن است ما بتوانیم این فعالیت‌های سایبری را یک بیماری «همه‌گیر» عنوان کنیم، اما نمی‌توان تهدید علیه‌سلامت انسانی نظیر کووید-۱۹ را با آن یکسان تلقی کرد. با این وجود، قابل‌تصور است که در صورت عدم بررسی، عملیات سایبری

مارکوس ویلت

مشاور ارشد سایبر در انگلستان

بسیاری از مفاهیم و بسیاری از زبان‌های امنیت سایبر از نبرد مستمر جهان پزشکی علیه تهدیدات میکروبی وام‌گرفته‌اند. شبکیه‌های دیجیتال ممکن است توسط ویروس‌های بدخیمی مورد حمله واقع شوند که می‌توانند تکثیر یافته و آلودگی و به اصطلاح عفونت گسترده در شبکه را ایجاد کنند. برای دفاع، سعی می‌کنیم نرم‌افزار یا دستگاه آلوده را شناسایی کنیم و سپس آن را از بقیه شبکه خود جدا کنیم. ما به شهروندان خود یاد می‌دهیم که با نرم‌افزار ضدویروس از خود محافظت کنند. تأکید داریم که هنگام لمس الکترونیکی (کلیک کردن) همه‌چیز، بسیار مراقب باشیم، زیرا می‌توانند آلوده شوند. ما روی اعطاف‌پذیری شبکه و بازیابی داده‌ها تاکید زیادی می‌کنیم.

همه‌گیری سایبری جهانی

اگرچه واژه «همه‌گیری» در موضوع سایبری استفاده نشده است، اما همه‌گیری سایبری در جهان از ۲۰ سال پیش آغاز شده است. از آن زمان، جرایم سایبری به‌طور تصاعدی و چشمگیری افزایش یافته و به سراسر جهان گسترش یافته است. ماهیت جرایم سایبری به‌طور مداوم در حال جهش است، با وجود حملات فعلی باح‌افزار(جایی که داده‌های کلیدی شما هک شده، قفل شده و یا باج گرفته می‌شود) جدیدترین انواع را شاهد هستیم. به‌گونه‌ای که در بسیاری از کشورها، جرم آنلاین به‌راحتی منبع اصلی درآمد جنایی با جرم و جنایت در دنیای واقعی پیشی گرفته است و مبالغ سرسام‌آور آن به‌صورت دیجیتالی از اقتصاد جهانی سرقت می‌شود. این همه‌گیری سایبری جهانی توسط ایالات متحده بسیار سرعت بخشیده شده است.

طی ۲۰ سال گذشته، تجهیزات و توانایی‌های سایبری به ابزار مهم و جدید قدرت ملی تبدیل شده‌اند. کشورها از این تجهیزات برای سرقت اسرار دولتی از یکدیگر، توسعه اقتصاد خویش از طریق سرقت مالکیت معنوی، تهدید یا اخلال در موسسات مالی و صنایع نفتی، نیروگاه‌های هسته‌ای، شبکه‌های برق و ارتباطات مخالفان خود و همچنین مذاخله در فرآیندهای دموکراتیک داخلی کشورها، کمک به پیروزی در میدان نبرد و جلوگیری از توسعه ظرفیت تسلیحات هسته‌ای کشوری دیگر استفاده کرده‌اند.

برخی عملیات‌های سایبری دولت‌ها علیه یکدیگر در رسانه‌ها منتشر و آشکار شده است. به‌نظر می‌رسد برخی از آنها با استفاده از آسیب‌پذیری‌های گسترده جهانی

درنگ

سلامت شهروندان آمریکایی، قربانی نظامی‌گری ترامپ

اجتماعی دور نمانده است.

علاوه‌بر اینها باید قطع شدن کمک بودجه سازمان بهداشت جهانی توسط ترامپ که بالغ بر ۴۰۰ میلیون دلار است را نیز افزود تا احتمالاً نگرانی‌ها نسبت به تضعیف نقش آفرینی سازمان بهداشت جهانی در کشورهای فقیر و اقدامات درمانی و بهداشتی آن شدیدتر شود.

درمقابل همه این اقدامات کاهشی و بی‌توجهی رئیس‌جمهور، بودجه بخش نظامی ۵۵ درصد کل بودجه جدید را شامل می‌شود. این عدد بزرگ به‌تنهایی ۲/۴ درصد از سهم تولید ناخالص داخلی آمریکا را به خود اختصاص داده است. با نگاهی دقیق‌تر باید گفت بودجه امسال بخش نظامی ۷۰۵ میلیارد دلار بوده است. علاوه‌بر اینکه ۶۹ میلیارد دلار نیز به عملیات اضطراری خارجی وزارت دفاع (عراق، افغانستان و برنامه مبارزه با تروریسم) اختصاص داده شده است.

به نوشته سایت «ذ‌بالانس»، مجموع بودجه واقعی اختصاص داده‌شده به بخش نظامی را باید ۹۳۴ میلیارد دلار در نظر گرفت. مقایسه این عدد با ۹۴ میلیارد دلار سهم بخش بهداشت از بودجه، عمق فاجعه را به خوبی

بیان می‌کند.

پرسشی که مطرح می‌شود این است که ایالات‌متحده آمریکا چه نیازی به این‌س حجم بزرگ از اختصاص بودجه برای بخش‌های نظامی خود به‌ویژه در خارج از خاک ایالات‌متحده دارد، درحالی‌که می‌شد با تقویت و توجه بیشتر به بخش بهداشت و اختصاص بخش قابل‌توجهی از بودجه کلان نظامی به آن، مانع شکل‌گیری فاجعه‌ای بزرگ مانند آنچه امروز در آمریکا شاهدش هستیم، شد.

براساس نتایج پژوهش‌های نظامی، ایالات‌متحده از سال ۲۰۰۱ تاکنون حدود ۶/۴ تریلیون دلار صرف هزینه‌های جنگ با تروریسم در افغانستان، عراق، سوریه و پاکستان و… کرده است. این مبلغ نزدیک به ۱/۵ برابر بودجه سال جاری این کشور است که بخش قابل‌توجه آن از درآمد ناشی از مالیات شهروندان تأمین می‌شود.

براساس تحقیقات پروژه «هزینه‌های جنگ» متعلق به انستیتو واتسون دانشگاه براون، ایالات‌متحده از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ از چهارچوب برنامه «مبارزه با تروریسم» در ۷۶ کشور جهان عملیات نظامی داشته است. افزون بر اینکه بیش از ۶۰۰ پایگاه نظامی در پنج قاره جهان دارد.

تصمیمات، رفتارها و هزینه‌کردهای نظامی ایالات‌متحده و رئیس‌جمهور آن حتی در چهارچوب توازن قوا نیز دیگر معنا پیدا نمی‌کند و بیشتر به یک عطش سیری‌ناپذیر بی‌معنا شبیه شده است. مقایسه بودجه نظامی آمریکا با قدرتمندترین رقیبان آن در دنیا یعنی روسیه و چین نیز نشان می‌دهد بودجه نظامی دولت، به‌طور سرسام‌آوری غیرطبیعی و تجاوزز به حقوق شهروندان آمریکایی است که در تأمین بخش مهمی از نیازهای مهم خود در مواجهه با کرونا در فشار هستند.

براساس گزارش انستیتو بین‌المللی مطالعات استراتژیک بریتانیا، درحالی‌که بودجه نظامی دولت ترامپ در سال ۲۰۱۹ مبلغ ۶۸۴ میلیارد دلار بوده، چین با ۱۸۱ میلیارد روسیه با ۶۱ میلیارد دلار، با فاصله معناداری پس از آمریکا قرار داشتند. در عرصه حضور نظامی خارجی نیز روسیه ۲۱ پایگاه نظامی در کشورهای دیگر دارد و براساس گزارشی که گاردین در سال ۲۰۱۹ منتشر کرد، چین رقیب قدرتمند دیگر آمریکا یک پایگاه نظامی خارجی در جیبوتی دارد.

دولت ترامپ بدون توجه به حجم بالای اختصاص یافته به بودجه نظامی خود که آن‌را به‌شدت از سایر رقیبان خود متمایز کرده است، در بودجه سال آینده ۱/۵ میلیارد دلار را برای مقابله مستقیم با چین و ۷۸۸ میلیون دلار را برای مقابله با روسیه پیش‌بینی کرده است. به‌طور طبیعی این موضوع به تشدید رقابت میان این کشورها کمک خواهد کرد و منجر به افزایش مستمر بودجه‌های نظامی در سال‌های بعد خواهد شد.

ترامپ پس از قطع کمک بودجه سازمان بهداشت جهانی گفته بود اکنون بررسی خواهد کرد که با همه این پولی که در اختیار سازمان بهداشت جهانی بود چه کند!

تردیدی نیست که قطع کمک‌های این سازمان جهانی، توان این مجموعه بین‌المللی در مواجهه با کووید-۱۹ و کمک‌رسانی به کشورهای کم‌برخوردار را تضعیف خواهد کرد و ترامپ باید پاسخگوی عواقب انسانی اقدام خود باشد اما مطمئناً تا زمانی که توجه به حوزه بهداشت و سلامت توسط دولت ترامپ این گونه ضعیف باشد، تهدیدات احتمالی آینده، باز هم می‌تواند تبدیل به فجایی در ایالات‌متحده شود.

بدون‌تردید در چالش کووید-۱۹ ناتوانی مدیریتی برخی کشورهای جهان به‌ویژه در اروپا به وضوح دیده شد اما آنچه آمریکای دوران ترامپ را از دیگران متمایز می‌کند ویژگی‌های قابل‌توجه ایالات‌متحده نسبت به بسیاری از کشورهای دیگر جهان است که باعث می‌شود دامنه انتقادات در این شرایط بحرانی، از آن بیشتر شود. ایالات‌متحده به‌عنوان ثروتمندترین کشور جهان که بزرگ‌ترین بودجه سالانه را در میان همه کشورها نیز دارد، به‌جای توجه ویژه به بهداشت، آموزش و کشاورزی، این ثروت هفگفت را صرف مسابقه‌ای تسلیحاتی و غیرمتوازن در دنیا کرده است و برائت سوءمدیریت ترامپ، شهروندانش را در یک فاجعه انسانی فرو برده است؛ فاجعه‌ای که علاوه‌بر آثار انسانی‌اش، آثار اقتصادی آن نیز تا مدت‌ها در پیکره آن حضور خواهد داشت و نشان خواهد داد که توجه برابر به نیازمندی‌های اولیه زندگی شهروندان و تأمین بهتر زیرساخت‌ها، از اقدامات ضروری برای امنیت داخلی یک کشور است.

راهبرد

خانه و محل کار را افزایش داده است، اما این امر برای تبهکاران و جاسوسان نیز فرصت محسوب می‌شود، اگرچه اقدامات محدودکننده جهانی، فرصت سرقت، فریب و جاسوسی را از آنها سلب کرده است. به‌طور خلاصه، بحران بهداشتی جاری باعث تشدید همه‌گیری سایبری جهانی شده است. متأسفانه، برعکس این امر نیز محتمل است، به‌طوری‌که آلودگی دیجیتالی خدمات بهداشت ملی، بالقوه فاجعه‌بار است.

آیا رویکردهای راهبردی ما در مقابله با همه‌گیری بهداشتی می‌تواند برای همه‌گیری سایبری آموزنده باشد؟

در امنیت سایبری، سیستم‌های ملی برای همکاری‌های معمول بین بخش‌های خصوصی دولتی، بین‌بخش نظامی و غیرنظامی و با مشارکت دانشگاه‌و شهروندان توسعه یافته است. هدف این است که کل این اکوسیستم برای تأمین دفاع چندلایه و همچنین برای ایجاد ظرفیت و توانمندی مورد استفاده قرار گیرد. توسعه این اکوسیستم سایبری در بسیاری از کشورهای پیشرفته ۲۰ سال طول کشیده است. اگرچه تلاش‌ها برای برقراری قوانین رفتاری مورد قبول جهانی برای فضای سایبری چندان پرحرارت نیست، اما دولت‌ها برای ایجاد ظرفیت سایبری با هم رقابت کرده و هر یک سعی می‌کنند تا اکوسیستم ملی خود را با نزدیک‌ترین متحدان خود توسعه بخشند. این چنددستگی و منطقه‌بندی اکوسیستم‌ها، تهدید سایبری جهانی را کمتر نکرده بلکه موجب تشدید و تغییر شکل آن شده است.

مقابله با کووید-۱۹ در جاهای مختلف به‌صورت اشتراک‌گذاری «دی‌ان‌ای» این ویروس برای تحقیق یافتن واکسن جهانی و همکاری در محدودیت‌های عبور و مرور شروع شده است. دولت‌ها می‌توانند این درس‌ها را در امنیت سایبری نیز به کار گیرند. همکاری برای مقابله با جرایم سایبری جهانی برای همه کشورها سودمند است. این همکاری احتمالاً مستلزم آن است که حتی کشورهای متخاصم نیز دی‌ان‌ای تهدیدهای مهم سایبری را به اشتراک بگذارند، سیستم دادگستری مربوطه آنها در پیگرد مجرمان همکاری بیشتری داشته باشد و در مقابله با جرایم سایبری به کشورهای ضعیف در زمینه سایبری، کمک بیشتری ارائه شود.

از سوی دیگر، خطر رویکرد بین‌المللی درقبال کووید-۱۹ این است که انزوای فرآینده اجتماعی ممکن است به انزوای فرآینده ملی منجر شود. رقابت در دستگاه‌های دولتی و تنفسی و مواد آزمایشی و علاقه‌مندی وافر به جایگاه ملی در «جدول لیگ» رخ-تلفات، از علائم اولیه انزوای ملی است. همانند ویروس‌های دیجیتال، ویروس‌های واقعی نیز از درزا و ابهامات ناشی از چنددستگی رویکرد جهانی بهره‌برداری می‌کنند. این درس مهم بحران بهداشتی جاری برای امنیت سایبری است.

منافقان؛ عامل شیوع فجیع کرونا

در آلبانی

با شیوع ویروس کرونا، کشور میزبان گروهک تروریستی منافقین نیز از قاعده پاندمی کرونا مستثنی نبود و به جمع مبتلایان کووید-۱۹ پیوست. اگرچه آمارها در این کشور احتمالاً به‌دلیل حضور میهمانان تروریست‌شان به‌طور رسمی اعلام نمی‌شود ولی مطابق همین آمارهای غیررسمی نیز شمار مبتلایان به مرز ۶۰۰ نفر رسیده که با توجه به جمعیت کمتر از سهه میلیون نفری این کشور رقم قابل‌توجهی به‌شمار می‌آید. حوالی نیمه اسفندماه ۹۸ بود که خبرها از ورود ویروس کرونا به کمک منافقان حکایت داشت. کمی که حالا به‌دلیل سن‌وسال اکثریت ساکنانش بیش از هر مکانی به‌خانه سالمندان شباهت دارد. خبرها تا آنجا بود که برخی اکانث‌های تئوتیتری نیز از ابتلای مریم رجوی، سرکرده این گروهک تروریستی به کرونا خبر می‌دادند و به‌تبع آن از وقوع شورش و ناآرامی در کمک منافقان؛ شورش‌ی که عدم رسیدگی به مبتلایان و تلاش برای بهبود آنها به‌دلیل مقررات داخلی منافقان رقم زده بود. اخبار از آمار بالای کشته‌های تروریست هم حکایت می‌کرد.

در همین راستا چندی پیش رابرت فانتینیا، نویسنده و تحلیلگر آمریکایی طی یادداشتی در پایگاه کانادایی «گلوبال‌ریسرچ» از وخیم بودن وضعیت کشور آلبانی به‌لحاظ فقدان زیرساخت‌های بهداشتی و خدماتی برای مقابله با کرونا خبر داد و همچنین درخصوص تأثیر حضور گروهک تروریستی منافقین بر گسترش ویروس کرونا در این کشور هشدار داد. فانتینا تأکید کرد که اردوگاه منافقان واقع در شهر تیرانا (پایتخت آلبانی) بیش از سه هزار نیرو دارد که می‌تواند اوضاع آلبانی را وخیم کند، چراکه بسیاری از این اعضای مجاهدین خلق در سنن بازنشستگی ولی محدود و محبوس به کار در کمک تروریستی مجاهدین خلق هستند. بسیاری از مردان و زنان سال‌خورده دوران کهنسالی‌شان را پشت سیستم‌های کامپیوتری در کمک مجاهدین خلق سپری می‌کنند تا با استفاده از حساب‌های کاربری در شبکه‌های اجتماعی به جنگ رسانه‌ای با حکومت قانونی ایران بپردازند. این افراد در کمک تروریستی مجاهدین خلق با خطر جدی ابتلا به ویروس و فوت ناشی از آن مواجه هستند.

این یادداشت تأکید دارد شیوه زندگی فرقه‌گونه و استعماری در این اردوگاه و تجمع سه هزار نیرو در یک فضای نظامی محدود که اکثر جمعیت آن را افراد مسن بیش از ۶۰ سال تشکیل می‌دهند، احتمال انتشار گسترده ویروس را بالا می‌برد و کافی است یک نفر از اعضای این اردوگاه مبتلا شود تا شاهد ابتلای بقیه افراد باشیم. فانتینا همچنین با اشاره به این موضوع که سال‌ها زندگی در یک محیط تقریباً ایزوله، باعث جلوگیری از ابتلای افراد به سایر بیماری‌ها می‌شود و احتمال داشتن سیستم ایمنی ضعیف‌تر را تقویت می‌کند، نوشته است: «این اردوگاه برای افراد پیر بیش از ۶۰ سال که بیشتر از سایر افراد در خطر ابتلا به ویروس کرونا هستند، به یک خانه سالمندان ایزوله تبدیل شده است. این درحالی است که طبق آمار منتشرشده در بسیاری از کشورهای جهان خانه‌های سالمندان جایی است که بیشترین مبتلایان ویروس کرونا را داشته است. ازاین‌رو درصورت ابتلای اعضای این فرقه تروریستی به ویروس کرونا و (درصورت اجازه) ترک اردوگاه برای مراجعه به پزشک و یا هر دلیل دیگر، هر شخصی را که با آنها در تماس باشد، در معرض خطر قرار می‌دهند. این نویسنده آمریکایی می‌گوید طبق دلایل گفته‌شده می‌توان نتیجه گرفت که ویروس کرونا و حضور منافقان در آلبانی سلاامت مردم این کشور را به خطر خواهد انداخت. با بازگشت گسترده آلبانیایی‌ها از ایتالیا، که دارای دومین جایگاه بیشترین تعداد مبتلایان ویروس کرونا و سومین جایگاه تعداد فوتی‌های کرونای ثبت‌شده در جهان است، ریسک مضاعف تحمیل‌شده به‌وسیله اعضای سال‌خورده مجاهدین خلق فقط شرایط را برای ملت آلبانی سخت‌تر می‌سازد.

رابرت فانتینا گفته گزارش‌هایی در دست است که از شیوع ورشد ویروس کرونا در آلبانی از طریق کمپین منافقان حکایت دارد ولی بااین‌حال، اخباری که منشأ کرونا را در آلبانی اردوگاه منافقان ذکر کند، با تازاب پیدا نمی‌کند و آن هم به‌دلیل وجود ارده‌هایی برای مسکوت نگه‌داشتن این قبیل گزارش‌هاست.